

Αθήνα 20/11/11

ΔΕΛΤΙΟ ΤΥΠΟΥ

Ως Έλληνες Ευαγγελικοί Χριστιανοί αισθανόμαστε βαθύτατα προσβεβλημένοι από σχόλια που βλέπουν το φως της δημοσιότητας κατά τη διάρκεια των τελευταίων εβδομάδων και ιδιαιτέρως μετά την ανάληψη της Πρωθυπουργίας από τη μεταβατική κυβέρνηση του κ. Λουκά Παπαδήμου.

Αναφορικός με τη στάση της Γερμανικής κυβέρνησης απέναντι στις πολιτικές του Μνημονίου και τις δεσμεύσεις του Ελληνικού κράτους, διάφορα μέσα ενημέρωσης, αναφέρονται με τρόπο απαξιωτικό στον υποτιθέμενη προτεσταντική ταυτότητα των Γερμανών και στην υποτιθέμενη καλβινιστική ηθική τους, την οποία γνωστός δημοσιογράφος συνόψισε με στενούς οικονομικούς όρους: οι καλβινιστές δουλεύουν σκληρά, ξοδεύουν μετρημένα και επανεπενδύουν.

Ανεξαρτήτως της καλής ή κακής άποψης που μπορεί να έχει κανείς για την εργασία, την αποταμίευση και την επανεπένδυση, η ανωτέρω εικόνα αποτελεί στην καλύτερη περίπτωση καρικατούρα των καλβινιστικών θεολογικών απόψεων και μάλλον προέρχεται από μια επιφανειακή ανάγνωση κοινωνιολογικών αναλύσεων, (όπως αυτή του Μ. Βέμπερ *Η Προτεσταντική Ηθική και το Πνεύμα του Καπιταλισμού*) από τη δικαιολογημένη αγανάκτηση για τη σύμπτωση κάποιων ευαγγελικών εκκλησιών και νεοφιλελεύθερων πολιτικών, καθώς και από μια μάλλον απλουστευτική αντίληψη που βλέπει αιτιώδεις και αποκλειστικές σχέσεις εκεί που δεν υπάρχουν, π.χ. στη στερεοτυπική και ουσιαστικά ταυτολογική πρόταση «οι προτεστάντες πλούσιοι Ευρωπαίοι είναι πλούσιοι διότι... είναι προτεστάντες»

Δεν έχει νόημα ούτε είναι η περίπτωση τέτοια που να επιτρέπει μια πλήρη κριτική τέτοιων απόψεων. Πρώτον ας μας επιτραπεί να θυμήσουμε ότι ο ίδιος ο Βέμπερ μιλά για «εκλεκτική συνάφεια» μεταξύ «ιδεατών τύπων» καλβινισμού και καπιταλισμού του 17^{ου}-19^{ου} αιώνα και όχι για «αιτιακές σχέσεις», όπως αφήνουν να διαφανεί οι δημοσιογραφικές αναφορές στα μέσα μαζικής ενημέρωσης (που μάλιστα χρησιμοποιούν και ψυχολογισμούς του τύπου «ο πατέρας της [κ.] Μέρκελ ήταν προτεστάντης ιερέας» ανάμεσα σε άλλα σχόλια που δήθεν ερμηνεύουν τη στάση της απέναντι στην Ελλάδα). Δεύτερον, όπως όλες οι θεωρίες, έτσι και η προαναφερθείσα θεωρία του Βέμπερ έχει δεχθεί κριτική. Τρίτον, η κακή χρήση του προτεσταντισμού από συντηρητικούς κύκλους δεν πρέπει να ακυρώνει τη θεολογική αξία και την κοινωνική προσφορά του, όπως ο σταλινισμός δεν ακυρώνει την φιλοσοφική αξία και κοινωνικο-πολιτική προσφορά του μαρξισμού. Ας μην εξάγουμε λοιπόν απροβλημάτιστα σύνθετες κοινωνιολογικές ερμηνείες από το ιστορικό και ευρύτερο θεωρητικό τους πλαίσιο για να τις αναγάγουμε σε μονοδιάστατες εικόνες που στην ουσία δεν ερμηνεύουν τίποτε αλλά αντίθετα προάγουν στείρους ανταγωνισμούς και στερεότυπα.

Πέραν τούτου και για την αποκατάσταση της ιστορικής ακρίβειας, λιγότεροι από το 30% των

Γερμανών είναι προτεστάντες και ακόμη λιγότεροι εξ αυτών καλβινιστές. Μάλιστα δε, ουδείς σοβαρός γνώστης των γερμανικών πραγμάτων αλλά και της σύγχρονης ευρωπαϊκής πραγματικότητας θεωρεί ότι το οικονομικό και κοινωνικό σύστημα της γηραιάς ηπείρου μπορεί να προσεγγισθεί με όρους χριστιανικής πίστης. Μάλλον η πολιτική ιδιοτέλεια, ο εγωισμός και η απληστία, όπως εκφράζονται από σύγχρονες νεοφιλελεύθερες απόψεις, οι οποίες έχουν τραυματίσει την ηθική βάση των ευρωπαϊκών και άλλων κοινωνιών, θα πρέπει να αναζητηθούν μεταξύ των βαθύτερων αιτίων της κρίσης που μας πλήττει όλους.

Φυσικά μπορούμε να μιλήσουμε για τον προτεσταντισμό ως μία εκ των τριών Χριστιανικών Ομολογιών που διαμόρφωσαν τη σύγχρονη Ευρώπη. Αλλά μια τέτοια συζήτηση σαφώς και δεν θα μπορούσε να έχει τον ουσιαστικά καταγγελτικό χαρακτήρα των απόψεων που διατυπώνονται περί «προτεσταντών δανειστών» και περί δήθεν «προτεσταντικών αιρέσεων» όπως αυτή των ευαγγελικών. Τέτοιου είδους επιχειρήματα και δηλώσεις αγγίζουν τον πολιτισμικό ρατσισμό και τη θρησκευτική μισαλλοδοξία, δίνουν δε εύκολη λαβή σε όποιον θα ήθελε να διατυπώσει αντίστοιχα αρνητικές θέσεις για την πατρίδα μας και την ορθόδοξη παράδοση της μεγάλης πλειοψηφίας των Ελλήνων. Ας κλείσουμε ερμητικά την πόρτα στις Ερινύες ενός «πολέμου των πολιτισμών».

Όσον αφορά στις φήμες περί του «ευαγγελικού» Πρωθυπουργού κ. Α. Παπαδήμου, τις οποίες και εμείς με έκπληξη ακούσαμε, από σεβασμό προς το αξίωμα του Πρωθυπουργού της Ελλάδας οφείλουμε απλώς να πούμε ότι στη δημοκρατία μας όλοι οι Έλληνες πολίτες έχουν ισάξια το δικαίωμα του εκλέγειν και εκλέγεσθαι.

Ως Έλληνες Ευαγγελικοί πιστεύουμε στο σωτήριο έργο του Ιησού Χριστού και τη δικαιοσύνη του Θεού που μας καθοδηγεί δια του Αγίου Πνεύματος, όπως αλάνθαστα υποστηρίζει η Αγία Γραφή. Η χάρη του Θεού και η αγάπη για τον πλησίον αποτελούν τους πυλώνες της πίστης μας. Εξ αιτίας αυτού, προσευχόμαστε και εργαζόμαστε για κοινωνική δικαιοσύνη και ειρήνη στην πατρίδα μας και σε ολόκληρο τον κόσμο.

Η Συντονιστική Επιτροπή του Πανελληνίου Ευαγγελικού Συνδέσμου